

PREZ. G. VARGO ŠALININKAI KELIA RIAUŠES

DAUGIAU ŽINIŲ IŠ REUTLINGENO

Dr. Gerutis pristatytas kaip "šefo" atstovas

Šių metų rugpjūčio 9 d. į Bonną nuvyko Vliko Vykdamosios Tarybos pirmininkas K. Žalkauskas ir Užsienio Reikalų Tarnybos valdytojas Dr. Karvelis, kurį Vokietijos vyriausybė yra pripažinusi delegatu Lietuvos reikalams. Dešimt dienų anksčiau tenai buvo lankęsis p. S. Lozoraitis su Dr. A. Geručiu.

Vokiečių užsienio departamente Žalkauskas ir Karvelis patyrė, kad "diplomatinis šefas", atvykęs į Bonną, pakartojo savo ankščiau pareikštus protestus dėl Dr. Karvelio paskyrimo delegatu ir įrodinėjo, kad Vlikas "neturi teisės" daryti tokius paskyrimus. Ta pačia proga p. Lozoraitis pareiškė, kad Lietuvos konsulato steigimas Vokietijoje "nereikalingas" ir kad Lietuvos atstovo skyrimas jo "neinteresuoja", Lozoraitis pristatė žodžiu užsienio departamentui p. Gerutį, kaip savo atstovą.

Asmeninis "šefo" atstovas V. T. pirmininkas K. Žalkauskas įsakniai paklausė, ar jisai tiksliai nugirdo, kad Dr. Gerutis buvo pristatytas, tik kaip p. Lozoraitis atstovas. Vokiečių užsienio departamento pareigūnas, patikslindamas savo pareiškimą, pakartojo, jog Dr. Gerutis buvo pristatytas, tik kaip p. Lozoraitis atstovas. Vokiečių užsienio departamento pareigūnas sakėsi gavęs įspūdį, kad p. Lozoraitis tokia padėtimi esąs patenkintas.

Geručio parašu išsintinėtas iš Berno, 1954 m. rugpj. 9 d., "šefo komunikatas" tai patvirtina, Dr. A. Gerutis buvo pristatytas vokiečių užsienio ministerijai, liepos 19 d., "palaiykty iš Lietuvos diplomatinės tarnybos pusės santykius su minėtają ministeriją". Bet komunikatas skelbia netiesą apie Vliko delegatą.

Konsulato klausimas Tą faktą, kad Dr. P. Karvelis yra paskirtas ir priimtas Bonnoje, kaip lietuvių delegatas, paskelbė ir visa eilė Vokietijos laikraščių, įdėjusių oficialios vokiečių žinių agentūros DPA pranešimą. Lozoraitiui ėmus protestuoti, vokiečių ministerijoje kilo abejonių dėl jos pirmesnio nusistatymo Lietuvos pasiuntinybės atkūrimo klausimu. Bet ir po to, ministerija nepaliovė traktavusi Vliko delegatą, kaip laikiną atstovą Lietuvos reikalams.

Kai Dr. Karvelis š. m. liepos 7 d. atsilankė Bonnos užsienio reikalų departamente (Auswaertiges Amt) ir įteikė raštą Lietuvos konsulato įsteigimo reikalui, šis raštas buvo priimtas. Paskui, abiem Vliko pareigūnams rugpj. 9 d. nuėjus į užsienio ministeriją, ji patvirtino, jog Lietuvos konsulato reikalas esąs "eigoje".

Šių metų bėgyje Vliko delegatas pakartotinai tarėsi su vokiečių įstaigoms Lietuvos pasų reikalui ir buvo pasiektas susitarimas. Vokiečių vidaus ministerija išleido aplinkraščių apie Lietuvos, Latvijos ir Estijos pasų tvarką, sutartą su Baltijos valstybių atstovais. Dr. Karvelis, kuris buvo pristatytas Vliko raštu, šių metų kovo 26 d., kaip delegatas Lietuvos reikalams, tuose pasitarimuose dalyvavo, kaip Lietuvos atstovas.

Šis faktas liudija, kad vokiečių ministerija jį tokiu pripažįsta. Gi rugpj. 9 d. jos pareigūnai pareiškė, kad konsulato

atidarymo reikalui esą laukiama teigiamo ministerijos sprendimo, greičiausia apie rugsėjo mėn. galą.

O p. Lozoraitis stengėsi įtikinti vokiečių vyriausybę, kad Lietuvos konsulatą steigti Vokietijoje esą "nereikalinga".

Vokiečiai "nemaloniai nustebinti"

Bonnoje, rugpj. 9 d., užsienio ministerijos pasikalbėjime su K. Žalkausku ir Dr. P. Karveliu paaiškėjo, jog ministerija labai nemaloniai nustebinta tokiu dideliu nuomonių skirtumu, pasireiškusių tarp lietuvių. Ministerijos pareigūnai pareiškė, kad Vokietijos vyriausybė negali "kišti į lietuviškus vidaus reikalus ir būti arbitru".

Bet užsienio ministerijos nusistatymu, Lietuvos atstovo paskyrimui kelias tēbera atviras. Lengviausia būdas ministerijai tokį atstovą patvirtinti būtų, jei jisai būtų pristatytas sutartinai Vliko ir Lietuvos diplomatų raštu. Vokiečių vyriausybė nori išvengti betkokių protestų ir nesuspitrimų.

Ši padėtis susidarė, įsikišus p. Lozoraitiui, kuris griežtai atsiskakė tartis su Vliku dėl atstovo paskyrimo Bonnoje; o kai buvo priimtas Bonnoje Vliko delegatas, tai Lozoraitis pradėjo kelti triukšmą.

Jisai įsivaizdavo, kad tik jisai, veikdamas misteriškos "diplomatinės tarnybos" vardu, turįs teisę ir privalęs spręsti, kas gali atstovauti Lietuvos respublikai.

Šią jo pretenziją Vokietijos vyriausybė atmeta. Ar pastovus Lietuvos atstovas Vokietijoje bus, ar ne (Dr. Karvelis kol kas yra tik laikinas delegatas), bet p. Lozoraitis vienas Lietuvos atstovo jokių atvejų nepaskirs.

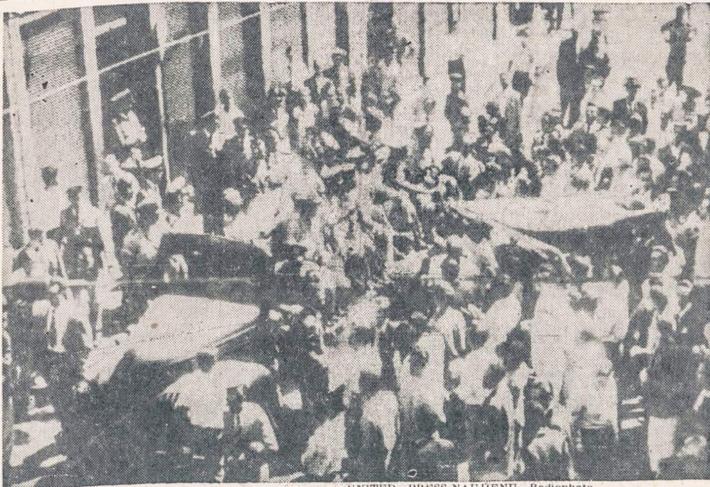
Neteisingas visuomenės informavimas

Iš Romos ir iš Berno buvo siuntinėjami komunistai, kuriais "diplomatinės tarnybos šefas" teigė, jog žinios apie Vliko delegato paskyrimą ir priėmimą Bonnoje "neturi jokio pagrindo". Šiandien yra aišku, kad pats "šefas" skelbė netiesą.

Spaudoje, remiančioje p. Lozoraitį, buvo dar pranešta, kad Vokietijos vyriausybė "dementavo" (paneigė) žinias apie Vliko delegato priėmimą Bonnoje, suteikiant jam teisę "pilnai ir visiškai atstovauti Lietuvos vyriausybę". Tam paremti buvo cituojamas kokios ten "MID" agentūros pranešimas, atspausdintas kokiam ten "Ostpreussensblatt". (Tos "iškarpos" nuorašas esame matę. — "N." Red.)

Vliko užs. reikalų tarnyba gausna Vokietijos laikraščių iškarpas, liečiančias Lietuvos reikalus; bet tokio pranešimo ji ne užtikto.

Buvo teirautasi, kas per agentūrą ta "MID", kuri neva paskelbė Vokietijos vyriausybės "dementi". Gauti iš įvairių vietų atsakymai sako, kad tokios agentūros iš viso nėra. Šitokią atsakymą davė ir vokiečių oficiali žinių agentūra DPA. Pagaliau

Policija saugoja Rio de Janeiro laikraščio "Tribuna da Imprensa" nuo demonstrantų, puolančių pastatą. Laikraščio redaktorius yra Carlos Lacerda, į kurio gyvenbę pasikėsinimas sukėlė Brazilijoje krizę, privedusią prie prezidento Vargo nusižudymo.

KORĖJOJ BUVO ĮSAKYTA PRALAIMĖT KARĄ, LIUDIJO GEN. STRATEMEYER

"Valstybės departamentas trugdė siekti pergalės"

ORLANDO, Fla. — Senato vidaus saugumo komitetas buvo nuvykęs pas sergantį atsargos generolą, buvusį aviacijos viršininką Tolimuosiuose Rytuose, gen. George Stratemeyer.

Gen. Stratemeyer pareiškė, kad Amerikos karo vadams buvo uždrausta laimėti Korėjos karą. Valstybės departamentas ir kitokie politiniai veiksniai trugdė baigti pergalingai šį karą, liudijo buvęs aviacijos viršininkas prie gen. McArthur'o komandos.

Vertė kariauti supančiotom rankom "Man buvo uždrausta siekti tikslo; sup anči-oats šio tikslo; supančiotas du ir generolas McArthuras. Dar niekad Amerikos istorijoje nebuvo atsitikimo, kad karo vadams būtų pastatyta į tokia padėtį, kad juo neleistų laimėti pradėto karo", kalbėjo gen. Stratemeyer.

Jėgų buvę pakankamai Gen. Stratemeyer nekaltino vyr. štabo dėl nesuimtumo daugiau karinių pajėgų. Tų jėgų Tolimuosiuose Rytuose būtų pakakę komunistams sunaikinti.

Saugant Mandžiūrijos pakraštį kaip kokia šventenybė, Amerikos lakinams buvo leidžiama bombarduoti Yalu upės tiltus tik skrendant skersai tiltų ir tik pačių Korėjos pakraščiu, kad bomba nepalietų "šventosios Mandžiūrijos". Sudaūzius tilto galą, per naktį komunistai jį atstatydavo arba pakeisdavo pontoniniais tiltais.

Gen. Stratemeyer prisiminė ir generolo G. Marshall'o garsiąją buvo atsiklausta užsienio reikalų ministerijoje, ar tiesa, kad ji darė pareiškimą spaudai, kvalifikuodama Vliko delegato paskyrimą, kaip kad cituojama toje neva ištraukoje iš "Ostpreussensblatt", ir ministerija atsakė, kad tai neatitinka tikrėnybės: jokio vertinimo iš Auswaertiges Amt pusės jokioj informacijoj nėra buvę.

"Šefas" ir jo šalininkai, matyt, nesivaržo dėl priemonių, kovodami prieš Vliką. Gaila, kad ir kai kurios veikiančios Lietuvoje pasiuntinybės davėsi įtraukiamos į šią nelabai švėrią kampaniją. Tačiau kas užima poziciją, jog ir sufalsifikuotieji "Kybartų aktai" galį būt naudingi Lietuvos išlaisvinimo reikalui, tam pasidaro sunku susivokti, kaip toli leistina eiti.

Vėliausios Žinios

— Ateinančią šeštadienį prancūzų parlamente prasidės debatai dėl Europos gynybos bendruomenės (EDC) sutarties ratifikavimo. Mendes-France pasiūlė debatuoti ratifikavimą, bet neparagino pasisakyti už ratifikavimą kaip už jo politiką.

— Alben Bentley, priklausąs Kongreso komitetui komunistų agresijai tirti, pakvietė Vengrijos delegacijos į Pasaulinės bažnyčių tarybos suvažiavimą Evanstone, Ill., vadus duoti palaikymą bažnyčių apie bažnyčių padėties komunistinėj Vengrijoj.

— Prencūzų premjeras Mendes-France pareiškė savo vyriausybės sutikimą suteikti Vakarų Vokietijai teisę apsiginkluoti, jei nebūtų ratifikuota EDC. Mendes-France neberėkalauja, kad pirma būtų išspręstas Saaro klausimas.

— Rio de Janeiro, palydint nusišovusį prezidentą Vargą, i aerodromą, gabenant jo kūną įgimtąjį miestelį palaidojimui, susirinko 500,000 brazilų.

— Rytinės Vokietijos propagandos įstaiga pakvietė Vakarų korespondentus atvykti ketvirtadienį pasiklausti pranešimo pabėgusio Vakarų Vokietijos parlamento nario Karl Schmidt - Wittmack. Jis priklausė dviem svarbiom parlamentom komisijom.

— Vienoj, Austrijoj, dingo Laisvosios Europos radijo žurnalistas Neuman ir jo mergina. Spėjama, kad jį pagrobė sovietų agentai. Neuman buvo prieš keletą metų pabėgęs į Vakarų pusę.

— Pabėgęs komunistinės Vengrijos policijos viršininkas Gabor trečiadienį liudijo Kerstone vadovaujama komitete New Yorke, kokiomis tortūros priemonėmis komunistų tardytojai priverčia suimtuosius pripažinti prie būtų ir nebūtų kaltinimų.

6 mėnesių prisipažino, kad Rostvorov yra jų rankose, o į pirmykščius užklaismus atsakinėdavo, jog nieko nežina apie Rostvorovo likimą. Rostvorov pabėgo sausio 24 d. Sovietai pirmą kartą pasiteiravo, ar JAV nežinančios, kur jis yra, vasario 15. Rugpjūčio 13 Valstybės departamentas viešai paskelbė, kad Rostvorovas yra pabėgęs pas amerikiečius.

Sovietai sako, JV pagrobė jų šnipą Juri Rostvorovą

REIKALAUJA GRĄZINTI PABĖGUSĮ MVD-ISTĄ

WASHINGTONAS, D. C. — Savo protesto notoj sovietų vyriausybė teigia, kad Juri Rostvorov, MVD pulkininkas, buvęs sovietų diplomatinės misijos sekretorium Tokijoj, faktiškai špio našo viršininkas, buvo pagrobtas JAV agentų ir išgabentas iš Japonijos.

Prieš porą savaičių ilgai slėptas Rostvorov pasirodė spaudos konferencijoj Washingtonose ir nupasakojo, kad jis nebeapkenčia komunizmo ir dėl to nutaręs perbėgti pas amerikiečius, kad galėtų gyventi, kaip gyvena žmonės Amerikoj.

Sovietai sako, kad JAV tik po

KOMUNISTAI STENGIAS NUTEIKT BRAZILUS PRIEŠ AMERIKIEČIUS

Malšinant riaušininkus žuvo 3, sužeista 30 žmonių

RIO DE JANEIRO. — Trečiadienį padidėjo Brazilijoj neramumai, prasidėję antradienį ryšium su prezidento Getulio Vargo nusižudymu.

Mao sąlygos anglam: atsimeskit nuo JAV

KOMUNISTŲ DRAUGYSTES KAINA GANA "AUKSTA"

PEIPINGAS, Kinija. — Kinų "liaudies respublikos" galva Mao-Tsetungas komunistų draugystės beiškantiems angly darbiečiams pareiškė, kad jie visų pirma turi paveikti Jungtines Valstybes.

Trijų valandų pobūvy su Clement Atlee ir kitais darbiečių vadais Mao, kalbėdamas apie gerų santykių užmezgimą, pareikalavo: atitraukti JAV karo laivyną, saugantį Formozą nuo komunistų invazijos; sulaukyti Ameriką nuo tolesnio ginklų siuntimo Ciang-Kaishekui ir sunaikinti JAV planus apginkluoti Vakarų Vokietiją bei Japoniją.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

Nežiūrint, kad prezidentas Vargas buvo artimas Jungtinių Valstybių draugas ir jos politikos remėjas (paskelbė karą Vokietijai, dalyvavo Korėjos kare, eidavo išvien Pan-Amerikos konferencijose), komunistai bando suversti kaltę dėl prezidento nusižudymo ir dėl iškilusios krizės Jungtinėms Valstybėms. Jausmo pagautiems žmonėms sunku šią valandą susigaudyti, ir nemaža jų prisidėjo prie riaušių prieš JAV diplomatines ir konsularines bei komercines atstovybes.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO

Testamento reikšmė

P. Kuršausko mirties sukakties proga

Praėjusių metų rugpjūčio 26 d. paliko šį pasaulį geras ir linksmo būdo žmogus Petras Kuršauskas. Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse. Apie jo palaidojimą buvo nemaža rašyta, nes tas atvejas ryškiai pavaizduoja testamentą sudarymo reikšmę.

Tokie atsitikimai, kaip šį kartą su P. Kuršausku, pasitaiko dėl senstėjusių žmonių nerūpestingumo. Testamentą sudarymą jie vis atidėlioja rytojui: "Kam tie raštai, aš dar nemiršiu". Bet pasirodo, kad aklas užmerkus, rašto parašyti neįmanoma.

Testamento arba vadinamo "will" sudarymas yra būtinas ypač pavieniams — viengungiams, kurie turi šokių tokių turta. Mirčiai išitikus, atsiranda prietelių, giminių, kurie sukelti triukšmą. Aišku, teismas visą reikalą išsprendžia ir tam tikrą

dalį sau atsiskaito. O prieteliams nieko nelieka.

Nors jau vieneri metai praėjo nuo velionies Petro Kuršausko mirties, bet jo reikalai nesutvarkyti. Jo kapas žolėmis apaugęs. Kapo nėra kam prižiūrėti. Tai gera pamoka gyviesiems.

Pasirūpinkite testamentu ir būsite ramūs.

Šauni "Garden Party"

p. p. Žukauskų ūky

Jeigu kas nors bevažiudamas pro ponų Juozo ir Uršulės Žukauskų puikų ūkį Palos Heights užpraėta sekmadienį manė, kad čia vyksta automobilių paroda, tai nieko nuostabaus. Visas didysis kiemas buvo nustatytas blizgančiais Cadillacais, Chrysleriais, Buickais ir kitais brangiais automobiliais. Tai buvo ponų Žukauskų metinė "garden party".

Tų mašinų savininkai gėrėjo

si ponios Žukauskienės sodais, nepaprastais medžiais ir gėlėmis. Ypatingai daug dėmesio buvo kreipiama į stambius citrinos medžius, ant kurių šakų kabėjo didžiuliai vaisiai. Tai reto grožio vaizdas šioje apylinkėje.

Savininkai vaišino savo svečius ir viešniais visokiais skanėstais ir visi linksmi leido laiką. Svečių buvo apie šimtas. Tą dieną svečias ponas Teofilius Mačys minėjo savo gimtadienio sukaktį ir visi dalyviai sveikino jį dainomis bei linkėjimais.

Kaip visuomet pas ponus Žukauskus esti, šios pramogos nuotaka buvo itin puiki.

—Portulaca

Pas pažįstamus Wisconsinie

Suradęs patogaus laiko, aplėdau dūmę Chicago ir patraukiau į Wisconsiną. Senieji rūpesčiai dingę; buvo smagu žiūrėti pro langą į žaliuojančius laukus.

Pirmą naktį apstojau pas seną savo pažįstamą p. Alfonso Juodsnukį, Woodruff miestely, kur jis turi gerimų ūžeigą ir viešbutį. Tai malonūs tautiečiai. Antrą dieną nuvykau pas seną savo draugą, buvusį Chicago 18 kolonijos biznierių J. Savickį. Jis turi įsitaisęs net 12 pastatų, o žemės turi 12 ekerių, apsuptos vandens. Viskas sutvarkyta kuo puikiau. Jo žmona ir sūnus kartu darbuojasi, tai viskas eina sklandžiai.

Netoliese nuo Savickio įsikūrė savo nuosavybę p. Petrauskas, taip pat senas čikagietis biznierių, buvęs duonkepys, o vėliau turėjęs 18 kolonijoje ūžeigą. Dabar džiaugiasi Wisconsinio rezortais ir čia gražiai gyvena su savo šeima.

Visiems jiems gero gyvenimo! Petras Lapenis

Pabaltijo evangelikai Evanstone suvažiavime

Evanstone, prie Chicago, vykstantiame Pasaulinėse Protestantų — Stačiatikių Bažnyčių Tarybos suvažiavime Lietuvai atstovauja evangelikai — reformatai kun: Dilys. To suvažiavimo proga lietuviai evang. — reformatai yra išleidi angli kalba brošiūrą "The Evangelical Reformed Church of Lithuania", kurioje pateikti ir bendrų žinių apie Lietuvą. Gailla, leidinyje visai nepaliesta evangelikų reformatų bažnyčios padėtis okupuotoje Lietuvoje. Bet gerai, kad pasaulinio masto suvažiavimas bent šiek tiek gaus duomenų apie Lietuvą.

Rugpjūčio 12 d. tarybos generaliniam sekretoriui kun. Dr. W. A. Visser't Hooft buvo įteiktas bendras Lietuvos, Estijos ir Latvijos protestantų ir stačiatikių vardu memorandumas, kurio nuorašai išdalyti suvažiavimo dalyviams. Memorandumą pasirašė Estijos evangelikų liuteronų delegatas Pasaulinėje Bažnyčioje Taryboje dekanas A. Hinno, Estijos stačiatikių bažnyčios administratorius archikunigas A. Jurisson, latvių evangelikų liuteronų dekanas J. Kullitis, lietuvių evangelikų reformatų kolegijos tremtyje prezidentas Dr. J. Mikelėnas, lietuvių evangelikų liuteronų kunigai J. Paupeiras ir A. Trakis. Memorandumas primena dabartinę padėtį okupuotose Pabaltijo kraštuose, deportacijas, prievartinę komunistinę jaunimo indoktrinaciją, sovietines pastangas bažnyčią paversti savo politikos įrankiu, sovietinės taikos propagandos apgaulingumą. Kor.

DAMBRO KITAME BUTE

Steponas Dambro, ilgametis Roselando gyventojas, šiomis dienomis persikelia į Marquette Parką.

Dambro šeima turi nepaprastai puikų namelį prie Bass Lake, Ind. Šį metą buvo daug žuvis ežerėlyje. Pats Dambro ir jo svečiai gerokai jos pagavo.

Be to, aplinkiniuose miškuose buvo daug aviečių. Dambro yra

didelis uogautojas. Jis jų prisirinko visai žiemai.

Budriko radijo programa

Šį vakarą vėl skambės gražios lietuviškos dainos ir muzika iš stoties WHCF, 1450 kil. nuo 6 iki 7 val. Klausytojai turi progos dalyvauti dainų bei muzikos atspėjimo konteste ir laimėti Budriko skirtas dovanas.

Šias programas ruošia Juozo Budriko namų rakandų, televizijų ir auksinių daiktų krautuvių Chicagoje, 3241 S. Halsted St. O. P.

DOLORES KRUKAS ISTEKA

Panelė Dolores Krukas, gyv. 4222 South Richmond Street, šį šeštadienį susituoks su Dr. Antanu Batinu. Sutuoktuvės įvyks Nekalto Prasidėjimo Panelėse švenčiausios parapijos bažnyčioje. Vestuvių puota įvyks Syrena viešbutyje. Dolores yra duktė gerų tautiečių Progress Furniture Company vedėjo Stanley ir Domicelės Krukų. Jaunasis yra dantų gydytojas. Linkime malonaus gyvenimo. J. A.

Apiplėšė atostogaujančiųjų namus

J. Nemerovski su žmona atostogaujant Kalifornijoje, į jų namus, esančius 6251 N. Magnolia St., įsivėrė trys plėšikai ir išsinešė \$170 bei laikrodį. Likusius namuose senelius bei tris vaikus plėšikai buvo uždarę vonioje.

KAZIMIERAS LAURINAVICZ gyv. 11311 So. Fairfield Ave. Mirė 1954 m. rugpjūčio 24 d., 11:50 val. ryte, sulaukęs 74 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Laukuvos parapijoje, Jenkaičių kaime. Amerikoj išgyveno 52 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Josephine, pagal tėvus Vitkus; 4 dukterys: Kazimiera Rauba ir žentas Vincent, Josephine Carlson, Lucille Jankuski, žentas John, Victoria Brennan, žentas Michael; 8 anūkai; 4 proanūkai; pusbrolis Charles Kinderis ir jo šeima, giminitė Marge Melanchuk ir jos šeima; Degimas su šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave. Šeštadienį, rugpjūčio mėn. 28 dieną, 8:45 val. ryte bus lydimas iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią (šv. Misios 9:30), o po gedulingu pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Kazimiero Laurinavicz giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Dukterys, Žentai, Anūkai, Proanūkai, Pusbrolis ir kiti Giminės. Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel. REpublic 7-8600.

AGOTA IVANAUSKAS (pagal tėvus Bernotaitė) 3142 S. Lithuania Ave. Mirė 1954 m. rugpjūčio 24 dieną, 11:50 val. ryto. Gimusi Lietuvoje, Raseinių apskr. ir parapijoje, Kengių kaime. Amerikoj išgyveno 51 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Juozapas, 2 sūnus: Jonas ir Francisas, marti Irene; duktė Sophie Slaboda; žentas Juozapas; 6 anūkai; 3 proanūkai; giminiai: Pranciška Kiežienė ir jos šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstamieji. Priklausė šv. Petronelės Draugijai.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lithuania Ave. Šeštadienį, rugpjūčio 28 d., 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingu pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Agotos Ivanauskas giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka:

Vyras, Sūnus, Marti, Duktė, Žentas, Anūkai, Proanūkai ir kiti Giminės. Laidotuvių direkt. Antanas M. Phillips. Tel.: YArds 7-3401.

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, AUGUST 26, 1954

Ofiso tel.: PProspect 8-2434
Dr. Teofilė Jurkūnas
DANTU GYDYTOJA
(Dentist)
2801 WEST 63rd STREET
Val.: 9-12, 3-5 ir 6:30-9. Šeštad. 9-1
išskyrus sekmadienius.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAJ

LIETUVIŲ TEATRAS, pradėdamas savo šėštą sezoną sekmadienį, spalio 3 dieną po pietų vaidins Marijos Aukštėnijos Mikylos scenoje Petro Vaičiūno komediją "Naujieji žmonės".

Chicago Skautininkų ir Skautininkių Ramovės sueiga šaukiama rugpjūčio 27 dieną, 7:30 val. vak., Lietuvių Auditorijoje, pirmame aukšte. I sueiga kviečiami atvykti visus skautininkus ir visas skautininkes. —lg. Daukus, Ramovės Sen.

JUSTINAS STASUNAS gyv. 7006 So. Rockwell St. Mirė 1954 m. rugpjūčio 24 d., 12:10 val. po pietų, sulaukęs 69 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Pušaloto parapijoje, Kupstų kaime. Amerikoj išgyveno 46 metus. Paliko nuliūdę: brolio vaikai: Antanina Galinskis, vyras Victor ir šeima; Elizabeth Grygel ir sūnus Algirdas; Emilija Giržūnienė ir sūnus Arunas; Stasys Stasunas ir daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Priklausė Ūkininkų Dr. Jai. Kūnas pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 6812 S. Western Ave. Laidotuvės įvyks šeštad., rugpjūčio 28 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės švenčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulingu pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Justino Stasuno giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Brolio Vaikai ir kiti Giminės. Laidotuvių direkt. Antanas Petkus. Tel.: GR 6-2345.

ROBERT SILKE 4444 S. Kedvale Ave. Mirė 1954 m. rugpjūčio 24 dieną, 1:45 val. ryte, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šiaulių apskr., Žagarės parapijoje. Amerikoj išgyveno 41 metus. Paliko nuliūdę: 2 dukterys: Vera Krusza, jos vyras Anthony, Leona Caylor, vyras Carl; sūnus Robert Jr., jo žmona Dorothy; 6 anūkai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave. Penktadienį, rugpjūčio 27 d., 1:15 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios į Zion Latvian Church, Ferdinand and Lowler Sts., ir po pamaldų bus laidojamas Concordia kapinėse.

Visi a. a. Robert Silke giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Dukterys, Žentai, Sūnus, Marti, Anūkai ir kiti Giminės. Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. Tel.: YArds 7-1741.

ALEKSANDRAS C. KVEDARAS 3441 So. Morgan St. Mirė 1954 m. rugpjūčio 23 dieną, sulaukęs 60 metų amž. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Kvedarėnų parapijoje. Amerikoj išgyveno 40 metų. Paliko nuliūdę: brolis Antanas, brolienė Darata, sesers sūnus: Adolfas, Jonas ir Aleksandras Petračiai; sesers duktė Ona Petraitis, svogeris Steponas Petraitis iš Wilkes-Barre, Pa., ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lithuania Ave. Penktadienį, rugpjūčio 27 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingu pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Aleksandro C. Kvedaro giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliūdę lieka: Brolis, Brolienė, Sesers Vaikai ir kiti Giminės. Laid. direkt. A. M. Phillips. Tel.: YArds 7-3401.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĒLINYČIA
GĒLĒS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS Stunčiam GĒlĒm, Vestuviams, Banketams ir Pagrabams.
KVIETKININKAS
GĒlĒs Vestuviams, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7366

URBA GĒlĒs MylĒntam, Vestuviams, Banketams, LaidotuvĒms, PapuošĒmams.
GĒLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĒLININKAS (PUTRAMĒNTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios GĒlĒs ir Vainikai. Reikalavimai: atvyksim į jŒsŒ namus su vainiku paveiksmais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

STEPONAS G. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PULLman 5-1270

LIŪDESIO VALANDŲ SAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jŒsŒ namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI: GRovehill 6-2345-6 TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENA IR NAKTI
4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Tel.: YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas LAFayette 3-0440
MŒsŒ radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONĒD KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMO DIENA IR NAKTI.
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD Phone: OLYmpic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Kiekvienas žmogus turėtų atliktamas nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvė, vaikų mokslui, išsilgimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitoms reikalams. Kas turi susitaupes pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Vrginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

DĒL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIA
ERDVIA IR PATOGIA SENIAUSIA LIETUVIŲ BENDROVĒS KRAUTUVĒ
PROGRESS FURNITURE CO.
4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAFayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.
KAS DIENA CIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatu, refrigeratoriu, plovykli, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĒJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

PRADĒK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĒSI RYTOJ!
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indĒliai yra apdrausti iki \$10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dienā. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI
ILGU METU PATYRIMAS — PIGUS SAŽINGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŒSŒ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAIlbrook 5-9209

Roosevelt Furniture \$1995 ir brangesnių.
Pavasarinis birželio mėn. matrasų IŠPARDAVIMAS
Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniausių baldų priedamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

TRUMPAI

— Leidinių Komisija, Chicago organizacijų pavidimu sudaryta prie LB Chicago Apygardos, pastarajame savo posėdyje nutarė netrukus išsiuntinėti atitinkamą informacinį laišką visiems autoriams, kurie yra sutikę parašyti straipsnių komisijos ruošiamam leidiniui lietuvių spaudos atgavimo sukakčiai paminėti. Leidinių bendradarbiaus 12 autorių.

— J. ir U. Zukauskų ūkyje Palos Heights, Ill., rugpj. 15 d. įvyko graži piūtis gegužinė. Sudaryta daug svečių pasidžiaugti Zukauskų gražiu ūkiu ir pasilinksminėti prie vaisėmis apkrantu stalu.

— Dail. Adomas Varnas tebevieši Brockton, Mass. Piešia visą eilę portretų. Ponia M. Varnienė ir Domicelė Petrutytė, kurios atostogavo rytinėse valstybėse, grįžo į Chicago.

— Dail. M. Šileikis buvo pakviestas dalyvauti meno parodoje Wilmette viešajame knygyne. Turi išstatęs 2 kūrinius. Ši paroda baigiasi rugsėjo 1 dieną.

— Fr. Oehlschlaeger meno galerija sutiko šį rudenį rengti ribotai tapytojų grupei parodą. Į tą grupę įeina K. Žoromskis, M. Šileikis, A. Cooper, V. Petravičius, Wm. Schwartz ir kt.

— Juozas T. Rudis praėjusią savaitę užsiprenumeravo "Naujienas" vieneriems metams. Ponia Rudžiai turi labai gražią rezidenciją 93-čioje Avenue, Palos Parke. Praėjusį sekmadienį toje rezidencijoje jie vaišino didelį savo draugų ir pažįstamų būrį. "Naujienų" skaitytojų šeima Palos Park, Ill., nuolat didėja.

— Marija Mockevičienė, gerai žinoma Chicagoje labdaros ir kultūros veikėja, praėjusį seštadienį buvo palaidota Dayton, Ohio, šalia savo vyro Mateušo. Į Daytoną velionė palaidojosi jos dukterė Hypatija ir žentas Mečys Šabanas. Kartu su jais vyko ir jų šeimos artima draugė ponia Edythe Kulis. Visi trys praėjusį sekmadienį sugrįžo į Chicago.

— Alice Stephens, dainavimo studijos savininkė, kiekvieno sezono užbaigos proga duoda metinę stipendiją vienam savo mokinui, kuris sezono padarė didžiausią pažangą. Šis mokinys paprastai turi garbės vietą ateinančiame mokslo metų užbaigimo rečitalyje. Praėjusį sezoną pavyzdinčiai mokėsi dvi dainininkės — Rūta Lukaitė ir Dolores Pažarskaitė — tad joms abiem buvo suteiktos stipendijos. Paskutiniame rečitalyje, kuris įvyko birželio mėnesį, garbės vietą turėjo gražaus balso savininkė talentingoji Genovaitė Maczisz.

— Marijona Palenčienė sulaukusi 82 metų amžiaus mirė Vokietijoje, Frankfurt a. Main mieste. Velionė buvo kilusi iš Šakių apskr., Kidulių vals., Ramoniškių kaimo. Jos dukterė Ida ir žentas Juozas Bagdonavičiai su šeima gyvena Chicagoje, 4510 S. Armitage Ave. Kitos dvi jos dukterys yra likusios Vokietijoje. (Kl. B.)

— R. Sabonis, Roselando lietuvių parap. vargonininkas, vadovaus dainoms Balso 57 skyr. išvažiavimo metu rugpjūčio 29 d. Labdarių ūkyje. Roselando čiu išvažiavimai būna pajavairinami dainomis, kurios primina lietuviškas gegužines.

— Laisvės Festivalio, kuris spalio 3 d. rengiamas International Amphitheatre, garbės komitetan pakviesta dainavimo mokytoja Alice Stephens.

— Laisių iš Lietuvos gavimas paskutiniu laiku padažnėjo. Nors kaip ir anksčiau, apie tikrąją padėtį Lietuvoje parašoma labai maža, bet kiekvienam laiške užsimenama apie siuntinėlius. (x)

— Vytautas Ripskis, pasirgęs tris savaites dešinės kojos sąnarių uždegimu, jau pasveiko ir vėl pradėjo dirbti Armour Co. dirbtuvėse. (Kl. B.)

— Filomena ir Stasys Medušauskai, prieš ketverius metus atvykę iš tremties, buvo nusipirkę namus 4010 S. Maplewood Ave. Dabar jau įsigijo ir antur dviejų butų namus. (Kl. B.)

— Petras Viltrakis, 14744 11th St., Harvey, Ill., aplankė J. Girčių Oak Forest ligoninėje.

— Malajų salose jau kelinti metai kai eina kovos su komunistų partizanais. Jų atsiradimo pradžioje buvo skaitoma apie 6 tūkstančius vyrų. Nors jų per tą laiką daug nukutų, suimtų ir šiaip mirusių, bet buvęs jų skaičius iki šiol nėra sumažėjęs. Anglijos karinės įgulos pirmiau čia susidėjo iš 15 tūkstančių ginkluotų vyrų, o dabar jos du kartu tiek padidėjo. Ir keista, o Anglija bičiuliuojasi su Kinija.

— Anglų laikraštis "Scotsman" rašo, kad Anglijos darbo partijos nariai išvyko aplankyti Kinijos dėl asmeninės smalsos: dėl noro įtikinti kinų komunistus, kad Anglijos vyriausybė nesantį jų priešais, ir norėdami paerzinti JAV politikus. -a.

— Keista, bet taip yra. Nežinia kokiais samprotavimais ir įsitikinimais buvo buvusios konferencijos Genevoje, Belgija kariuomenės tarnybą iš 24 mėnesių iki šiol buvusiu sumažino iki 18-21 mėnesio; Olandija iš iki šiol buvusiu 20 mėnesių — iki 18; Danija — iš 18 mėnesių iki 16 ir Prancūzija taip pat pasiūvusi tarnybą kariuomenėi keliais mėnesiais sumažinti.

— SSSR ir jos pavergtuose kraštuose jauni vyrai kariuomenėi tarnauja trejus, o kartais ir penkerius metus, destis kokios paskirties kariuomenės dalinyje jie tarnauja.

Zinovai teigia, kad SSSR Ry-

grantų įleidimai buvo sumažinti 1953 m. sausio ir vasario mėnesiais dėl pakeitimo seno įstatymo į naują. Bet 1953 m. birželio mėnesį visi imigrantai buvo įleisti pagal naują įstatymą.

— Iš 170,434 imigrantų, įleistų 1953 m. biudžetiniams metams, 84,175 buvo kvotos imigrantai.

— Iš 85,259 asmenų, kurie atvyko kaip nekvotiniai imigrantai, per 14,986 daugiau negu praeitais metais, daugumas buvo nekvotinių kraštų gyventojai. Jie su savo šeimomis sudarė 61,099 palyginus su 1952 m. 48,408. Atvyko 19,275 žmonos ir vyrai Amerikos piliečių; tokių 1952 m. atvyko 16,851; 3,286 vaikai Amerikos piliečių įvažiavo nekvotiniais imigrantais.

— Pagal seną imigracijos įstatymą profesoriai ir kunigai galėjo atvykti nekvotiniais imigrantais. Pagal naują įstatymą, profesoriai gauna tik pirmenybę ir įtraukti į skaičius "parinktų kvotos imigrantų" su specialiais gabumais. Kunigai laikomi nekvotiniais imigrantais. 1953 m. jų atvažiavo 387 su žmonomis ir vaikais; 1952 m. atvažiavo 580.

— Rasinė kompozicija atvykusių 170,434 imigrantų, įleistų 1953 m., buvo: baltų — 163,735; kinų 1,093; rytų indų 96; filipiniečių 1,078; japonų 2,489; korėjiečių 88; neegrų 1,816; iš Pacifiko salų 39.

— Rasinė kompozicija atvykusių 170,434 imigrantų, įleistų 1953 m., buvo: baltų — 163,735; kinų 1,093; rytų indų 96; filipiniečių 1,078; japonų 2,489; korėjiečių 88; neegrų 1,816; iš Pacifiko salų 39.

Common Council

— Rasinė kompozicija atvykusių 170,434 imigrantų, įleistų 1953 m., buvo: baltų — 163,735; kinų 1,093; rytų indų 96; filipiniečių 1,078; japonų 2,489; korėjiečių 88; neegrų 1,816; iš Pacifiko salų 39.

Common Council

E. & J. CONSTRUCTION CO.

Statytojas ir braižytojas gražių, naujų namų.

Pastatome namus Jūsų sklypuose pagal Jūsų nurodymus ir pigiausiomis kainomis.

Mieste ir priemiesčiuose.

10753 So. Fairfield Ave.
Tel.: CEDarcrest 3-2193

GREITU LAIKU PASIRODYS RINKOJ MIDUOLIS, LIETUVIŠKAS MEDAUS LIKERIS

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus. Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue Tel. LAFayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

LIETUVIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖS

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

- CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.**
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
- CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.**
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
- DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.**
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
- MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.**
4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS
- ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.**
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
- UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.**
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. Victory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ktv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

UŽEIKITE KIEKVIENA ALGOS DIENĄ

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio, 1 dienos už tas sutaupas, kurios naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos. NEMOKAMA VIETA AUTOMOBILIAMS.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAYmarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

Iš 1953 m. imigracijos statistikos

Neseniai Immigration and Naturalization Service išleistas metinis raportas valdžios biudžetiniams metams baigiantis 1953 m. birželio 30 d., skirtas metui, kuriame 1952 m. imigracijos ir tautybių įstatymas pradėjo veikti. Tuo metu pirmoje dalyje nuo 1952 m. liepos 1 d. ligi 1952 m. gruodžio 31 d. procedūra buvo senoji imigracijos įstatymo, bet tik antroje 1952 m. dalyje įstatymas pradėjo veikti.

Imigracija sumažėjo nuo 265,520 1952 metais ligi 170,434 1953 biudžetiniams metams. Šis sumažėjimas, visas beveik kvotų klasėse, įvyko dėl pasibaigimo Displaced Persons Act ir pasirošimo įvykdyti kvotos parūpinimus naujo Immigration and Nationality įstatymo.

Pagal raportą penkta dalis imigrantų, kurie atvyko JAV per paskutinę 1953 m. dalį, turėjo visas, išduotas prieš 1952 m. gruodžio 24 d. Kvotos imi-

dovaus dainoms Balso 57 skyr. išvažiavimo metu rugpjūčio 29 d. Labdarių ūkyje. Roselando čiu išvažiavimai būna pajavairinami dainomis, kurios primina lietuviškas gegužines.

— Laisvės Festivalio, kuris spalio 3 d. rengiamas International Amphitheatre, garbės komitetan pakviesta dainavimo mokytoja Alice Stephens.

— Laisių iš Lietuvos gavimas paskutiniu laiku padažnėjo. Nors kaip ir anksčiau, apie tikrąją padėtį Lietuvoje parašoma labai maža, bet kiekvienam laiške užsimenama apie siuntinėlius. (x)

— Vytautas Ripskis, pasirgęs tris savaites dešinės kojos sąnarių uždegimu, jau pasveiko ir vėl pradėjo dirbti Armour Co. dirbtuvėse. (Kl. B.)

— Filomena ir Stasys Medušauskai, prieš ketverius metus atvykę iš tremties, buvo nusipirkę namus 4010 S. Maplewood Ave. Dabar jau įsigijo ir antur dviejų butų namus. (Kl. B.)

— Petras Viltrakis, 14744 11th St., Harvey, Ill., aplankė J. Girčių Oak Forest ligoninėje.

— Rasinė kompozicija atvykusių 170,434 imigrantų, įleistų 1953 m., buvo: baltų — 163,735; kinų 1,093; rytų indų 96; filipiniečių 1,078; japonų 2,489; korėjiečių 88; neegrų 1,816; iš Pacifiko salų 39.

Common Council

— Rasinė kompozicija atvykusių 170,434 imigrantų, įleistų 1953 m., buvo: baltų — 163,735; kinų 1,093; rytų indų 96; filipiniečių 1,078; japonų 2,489; korėjiečių 88; neegrų 1,816; iš Pacifiko salų 39.

Common Council

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOEJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius irankius ir apdradas 6930 So. Talman, Chicago 29, Ill. Tel. GRovehill 6-7096

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING) BALDUS IR IVAIRIUS DAIKTUS.

Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

1841 So. California Ave. CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROCKwell 2-2282

A & Z AUTO DAŽYMAS

Visa nauja ultra moderni dažymo dirbtuvė išpildanti — UZSAKOMUS AUTO DAŽYMO DARBUS TIK UŽ \$49.50

Auto stiklai įdedami Tamstų mašinon Tamstoms belaukiant! Visas automobilio pataisų darbas — su kuzavo darbu imtinai.

Kreipkitės į A & Z norėdami geriausio darbo savo mašinai.

3525 North Harlem Ave. Tel. SPRing 7-6878

TELEVIZIJOS

RADIJO APARATAI ELEKTROS REIKMENYS VEDINTUVAI - VESINTUVAI TV BEI RADIJO LEMPOS DALYS - BATERIJOS APARATŲ SUTAISYMAS

dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

D. DAINA TELEVISION

sales-service

3130 S. Halsted, DANube 6-6887

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišrių stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimitimo, nemigos, karščiavimų, išgascio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja \$5.00 svaras. Už \$2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą \$2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

IS Stoties W. G. E. S. 1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį 8:30-9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel.: HEMlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

PASTABĖLĖS

— Keista, bet taip yra. Nežinia kokiais samprotavimais ir įsitikinimais buvo buvusios konferencijos Genevoje, Belgija kariuomenės tarnybą iš 24 mėnesių iki šiol buvusiu sumažino iki 18-21 mėnesio; Olandija iš iki šiol buvusiu 20 mėnesių — iki 18; Danija — iš 18 mėnesių iki 16 ir Prancūzija taip pat pasiūvusi tarnybą kariuomenėi keliais mėnesiais sumažinti.

— SSSR ir jos pavergtuose kraštuose jauni vyrai kariuomenėi tarnauja trejus, o kartais ir penkerius metus, destis kokios paskirties kariuomenės dalinyje jie tarnauja.

Zinovai teigia, kad SSSR Ry-

LIETUVIŠKO ALAUS DARYKLA JAU PAGAMINO IR IŠLEIDO Į RINKĄ ALŲ GINTARĄ

Jo reikalaukite visose tavernose. Alus GINTARAS turi tapti mėgiamiausiu visų lietuvių alumi, nes jis yra skaidrus, kaip Baltijos gintaras, malonus, turi gerą skonį ir sveikas.

Patys gerkite ir svečius vaišinkite tikrai alumi GINTARAS.

Jis parduodamas kvortomis ir paintėmis

WHITE BEAR BREWING CO.

THORNTON, ILLINOIS

30 METU SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikieta, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų; 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnę dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugus ir pelningas patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indelių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki \$10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoji raštinė teikiama sekantieji patarnavimai:

- 1.—Apdraustas taupymas
- 2.—Pirmų morgiųjų paskolos
- 3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
- 4.—Christmas Club Savings
- 5.—Vacation Savings Club
- 6.—Duodami Travelers Checks
- 7.—Notary Public
- 8.—American Express Money Orderiai.

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsinauti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N

6234 So. Western Ave. Telef.: GROvehill 6-7575

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Chicago
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
6 cents per copy.

Jungtinės Valstybės, ne Chicagoje:
Metams \$9.00
Pusei metų \$5.00
Trims mėnesiams \$2.50

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams \$5.50
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.25
Vienam mėnesiui \$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija 5c.
Savaitei 30c.
Mėnesiui \$1.25

Užsienioose:
Metams \$11.00
Pusei metų \$5.50
Trims mėnesiams \$3.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago
8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.
Piniųs reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Konstitucinis Diktatorius

Priverstas rezignuoti, Brazilijos prezidentas Getulio Vargas antradienį nusižudė. Prieš mirdamas jisai parašė ilgą laišką, kaltindamas priešingus žmonėms "interesus", susitarusius jį pradžudyti, kad jisai nebegalėtų daugiau ginti beturcijų.

Getulio Vargas ilgus metus valdė Braziliją. Įėjęs valdžion po 1930 metų perversmo, jisai pakeitė krašto konstituciją ir paskelbė rinkimus, statydamas savo kandidatūrą prezidentu. Rinkimus jisai "laimėjo" ir tuo būdu pasidarė "teisėtas" diktatorius. Bet jisai jautėsi nepakankamai laisvas daryti, kas jam patinka, ir jisai panaikino savo paties pasigamintą konstituciją. Uždaręs parlamentą 1937 m., Vargas paskelbė "naują valstybę" — "Estado Novo" ir ėmė valdyti kraštą, kaip jokiais įstatymais neapribotas valdovas.

Karo metu Brazilija stojo Jungtinių Valstybių pusėn, tuo tarpu kai Argentina flirtavo su Italijos fašistais ir Vokietijos naciais. Kaip JAV sąjungininkė, Brazilija gavo daug finansinės paramos iš Washingtono ir Vargaso diktatorinis režimas tarpo. Bet po karo jisai norėjo prisidengti konstituciniu teisėtu ir paskelbė rinkimus 1945 m. Tačiau armijos vadai, nepasitikėdami, kad rinkimai bus pavesti teisingai, diktatorių nuvertė.

Nuostabiū būdu, išrašęs penkeriems metams, Getulio Vargas 1950 m. įstatė savo kandidatūrą ir respublikos prezidentus, kaip Darbo partijos kandidatą — ir buvo išrinktas. Jo terminas šiemet dar nebūtų pasibaigęs, bet prieš dvejetą savaitių kilo didelis skandalas. Pasikėsinime prieš Carlos Lacerda, redaktorių laikraščio, kuris smarkiai puldavo prezidentą Vargas ir jo draugus, buvo užmuštas vienas Oro Jėgos majoras. Paaiškėjus, kad toje piktdarybėje dalyvavo kai kurie prezidento asmeninės sargybos nariai, 26 aviacijos generolai pasiuntė prez. Vargasui ultimatumą, reikalaujanti jo rezignacijos.

Pradžioje prezidento pusę rėmė armija. Bet antradienio rytė 32 armijos generolai prisidėjo prie aviacijos karininkų reikalavimo, pareikšdami, kad su jais eina išvien ir armijos generalinio štabo viršininkas. Vargas turėjo rezignuoti. Valstybės galvai pašalinti konstitucija numato kitokį kelią.

Pranešimas apie prezidento atsistatydinimą ir nusižudymą taip sužadino minias žmonių, kad įvairiuose Brazilijos miestuose prasidėjo demonstracijos ir riaušės. Kai kuriose vietose tos riaušės buvo nukreiptos prieš Jungtinių Valstybių konsulatą ir amerikines biznio įstaigas. Sakoma, kad kurstytojai prieš amerikiečius esą komunistai.

Getulio Vargas, be abejonės, buvo gabus ir nepaprastos energijos žmogus, bet jisai nepakentė demokratinį valdymo būdų. Jisai norėjo būti niekieno nevaržomas krašto šeimininkas ir, kai jisai pasijuto nebeturįs galios, tai nutarė geriau nusišauti, negu nusileisti. Jo rėmėjai, matyt, irgi ne labai tepaisydavo, ar jisai eina teisėtu keliu, ar ne.

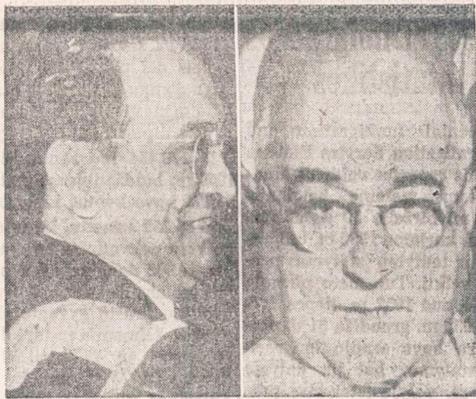
Brazilija yra milžiniškas kraštas, kurio plotas yra didesnis, negu Jungtinių Amerikos Valstybių (neskaitant Alaskos), nors gyventojų jį turi daug mažiau — 54 milijonai. Fraeis dar, tur būt, nemaža laiko, kol jie išmoks demokratiškai tvarkyti savo reikalus, apseidami be diktatorių. Dabar juos valdo tie, kurių rankose yra ginkluota jėga.

Istatymas Prieš Komunistus

Prez. Eisenhower pasirašė kongreso priimtą bilį prieš komunistus, kuris tuo būdu virto įstatymu. Komunistų partija ketina dar kovoti prieš jį teismuose, stengdamasi įrodyti, kad jisai prieštarauja konstitucijai. Ką pasakys vyriausias teismas, pamatysime vėliau.

Bet vienas dalykas reikia turėti galvoje — tai, kad čia eina klausimas ne apie žodžio, spaudos arba kurią kitą konstitucijos garantuotą pilietinę laisvę. Komunistų partiją kongresas laiko ne politinė partija, paprastą šio žodžio prasme, o svetimos valstybės įrankiu, naudojamu Amerikos žmonių laisvei sunaikinti. Amerikos demokratija turi neabejotiną teisę nuo tokio pavojaus gintis. Būtų labai nelogiška aiškinti JAV konstituciją taip, kad jį turinti apsaugoti ne žmonių laisvę, bet tos laisvės duobkasių darba.

O kad komunistai yra laisvės duobkasiai, tai aišku iš

Brazilijos prezidentas Vargas (dešinėje) nusižudė Rio de Janeiro po to, kai armijos vadai jį privertė sutikti pasitraukti iš savo vietos. Vargo įpėdinis viceprez. Joao Cafe (kairėje) bus nauja valstybės galva.

BOLŠEVIKAI TEBEGROBIA ŽMONES

"Ost-West-Kurier" Nr. 19/54, dės Benjamin, einančios dabar įvertindamas ypač po Johno dingimo dabartinę padėtį Berlyne, pastebi, kad ten jaučiamas didelis nesaugumas. Bolševikai savo šnipų veiklą vakariniuose Berlyno sektoriuose yra smarkiai sustiprinę. Nuo Truchnovičiaus pagrobimo praėjo jau tiek laiko — ir vis dar nieko tikro oficialiai nėra paskelbta. Britų miesto komendantas pareikalavo, kad Vakarų santarvininkam būtų sudaryta proga patiemis pasnekti su Truchnovičium. Nekalbant jau apie S-tramvajų (S-Bahn), britų sektoriaus centre dar šiandien bolševikų kariniai tebesaugoja radijo siųstuvą. Žmonij grobimai nėra pasibaigę nė ligi šiol. Reikšmingu laikomas kad ir Dr. Schoenerichas, šiais metais paleistas iš Vorkutos stovyklos, atskleidimas, jog jį bolševikams įdavęs į bendruosius iš visų sektorių gyventojų pasitarimus atvykęs Dr. Coutelle, kuris paskiau už tai buvo suimtas, bet dėl įrodymų nepakankamumo vėliau paleistas. Tuo tarpu rytiniame Berlyne liginėse buvo praverstos "masinės protesto demonstracijos" prieš "fašistus", kam jie suimtinėja "nekaltingo medicinos darbuotojus", kai iš tikro miniamasis Coutelle buvo atidengtas kaip MVD sandarbininkas, Todėl laikraštis visus antibolševikinius veikėjus, žinodamas visus bolševikų šnipų veiklai pasireikšti sąlygas ir jų sustiprėjusią akciją, įspėja: visi, kurie pasireiškia nors kokiojo antibolševikinėje veikloje, turi dvigubą pareigą budėti ir būti tris kartus atsargesni, negu ligi šiol.

Štai vokiečių Der Fortschritt Nr. 22/54 aprašo, kaip vokiečių būsimosios krašto apsaugos ministerijoje, paprastai vadinamoje "Blanco įstaiga", buvo sulektas numatytas ateityje, minimajai įstaigai susikūrus ir pradėjus veikti visa apimtimi, sąmokslas pagrobti visoje Vokietijoje valdžią ir ją perduoti bolševikams. Buvo suimta apie 40 būvusių karininkų. Tačiau jų vardai viešai nebuvo paskelbti. Jie buvo Rytų zonoje politiškai apmokomi ir, kaip pagėbiliai nuo bolševikų, įsismelkę į vadovaujamą būsimosios vokiečių armijos vietas, turėję su laiku "suvienyti" visas zonas, o faktiškai valdžią perleisti bolševikams. Tai turėjus būti savos rūšies "tautinis sukilimas", su daras tiesiog idealias sąlygas Sovietų ir Rytinės zonos karinių pajėgų intervencijai.

Vokiečių pabėgėlių laikraštis "Volksbote" roveikia nepasitenkinimą, kad sovietiniai agentai Michaeli, bet jį MVD po 8 dienų turėjo vėl paleisti, nes pasirodė, kad būta ne to.

"Abendpost" aprašo, kaip 1952 m. gegužės mėn. buvo pagrobta iš vakarinio Berlyno 26 metų amžiaus studentas F. Kaiseris, kurį Rytinės zonos aukščiausiasis teismas, pirmininkaujamas garsiosios Hil-

jų žodžių ir pareiškimų, skelbiamų žodžių ir raštu. Ar jie nesidžiaugia tuo, kad Lietuvoje jų bendraminčiai uždraudė visas politines partijas, išimant jų pačių partiją, ar panaikino visą spaudą, išimant tik komunistų spaudą? Ar jie nelaiko "pavyzdgingiausia" valdžios forma Sovietų Rusijos valdžią, kuri ne tik panaikino visas pilietines laisves, bet ir suvarė milijonus žmonių į prievartas darbo stovyklas?

Tik labai tamsūs žmonės gali simpatizuoti šitokioms komunistų "idėjoms" ir norėti, kad jos būtų įgyvendintos šioje šalyje. Kas to geidžia, tas tegu važiuoja pas Malenkovą!

KALBOS DALYKAI

REGAGUOJA
DR. P. JONIKAS

APIE TAUTĄ IR LIAUDĮ

"Vienybės" Nr. 29 R. Aukštuolis (slapyvardis?) straipsnyje "Kas mes — tauta ar liaudis" pasisako prieš mano knygeleje "Gimtojo žodžio baro-see" (Čikaga, 1952) ir kitų kalbininkų panašiais atvejais vartojamą "svetimą žodį" liaudis. Esą, ten reikėtų vartoti žodį tauta.

Autorius ne tiek nuosakiai dalyką įrodinėja, kiek šiaip sau teigia, todėl prieina nepagrįstus išvados, nors vienas kitas jo pastebėjimas vykęs.

Pirmiausia, R. Aukštuolis, būdamas, kaip ir pats pasisako, nekalininkas, kiauurai klaidingai tvirtina, kad liaudis yra svetimybė, "labai jaus slaviška... caristinės Rusijos slaviškos liekana". Kiekvienas apsi-tyręs kalbininkas žino, kad tai yra lietuviškas žodis. Jau įžymusis mūsų kalbininkas K. Būga seniai yra rašęs, pasisakydamas prieš nenusimančius kalbos taisytojus, jog "Liaudis yra vienas seniausių mūsų kalbos žodžių. Jo senumu džiau-

giasi viso pasaulio kalbininkai" (Kalba ir senovė I, 39). L'audis "žmonės, Leute, Menschen" pažįstamas ir latviams. Nekalbininkui mūsikiškas žodis skoliniu gali atrodyti dėl to, kad ir slavai jį pažįsta: rus. ljud "tauta", dg. ljudi (šalia celovek) "žmonės", lenk. lud "liaudis, tauta" (sen. slavų bažn. kalboje ljud, ljudje). Jis nesvetimas ir germanams: vok. Leute "žmonės" (sen. vok. aukštaičių liuti "žmonės"). Tai gi liaudis yra bendras žodis baltams, slavams ir net germanams, o ne koks mūsų skolinys iš kitų kalbų.

Liaudis mūsų kalboje plačiau liko pažįstama šiandien iš raštų, bendrinės kalbos. Liaudį "populus" reikšme randame jau XVI a. rašytojo M. Daukšos raštuose. Tarmėse jos esama ir skirtingesnių reikšmių. Dusetose dar senieji vartoja tą žodį "neapšviestos minios" reikšme, o Valkininke jis (ten sakoma liaudžiai) yra "visi namiškiečiai, šeima". Tas žodis kai kur pažįstamas ir žemaičiuose, reiškia "šeima, familia". Neapšviestosios tautos dalies, paprastųjų žmonių reikšme šis žodis mūsų bendrinėje kalboje plačiau tejsigalėjo maždaug per pastarąjį pusimtį metų.

Tautā irgi yra senas mūsų kalbos žodis. Jis yra bendras baltų žodis: latviai vartoja tauta, prūsų kalboje tauto reiška "kraštą, Land". Tačiau mūsų tarmėse to žodžio, ne taip jau seniai plačiai paplitusiu, būta įvairiai reikšmė vartojamą, kol iš bendrinės raštų kalbos jis prigijo šiandienine "natio" reikšme. Iš Maž. Lietuvos lietuvių kalbos žodyną (Rui-gio, Milkės, Brodovskio, Nes-selmano) jį brodo pažįstamas "Oberland, Vokietijos" reikšme; tautininkas esąs "ein Oberländer, ein Deutscher".

Bet Didž. Lietuvoje jau XVI a. Daukšai tauta yra "gens, natio"; panašiai ir Simanų Dautkantiui, J. Juškai (Juškevičiui) ji reiškia "giminc". XIX a. tautosakas rinkėjas A. Kašauskas rašo, jog Pušalote tauta reiškiama "tesknota" (ilgessys). Žmonių kalboje pažįstamas veiksmažodis nutautinti "atsiskirti, nutolti" (avis nutauto savo gėrelį).

Šiandien mūsų bendrinėje kalboje tauta yra "nacija", vienos kalbos, iš dalies kilmės ir kultūros bei praeities žmonių bendruomenė. O liaudis yra siauresnė sąvoka, pažyminti neapšviestąjį, tamsesnįjį tautos sluoksnį. "Žemesnįjį luoklę", kuris, bent iki pastarųjų metų, buvo didžiausias; ne taip seniai mūsų kuone visa tauta buvo liaudis.

Ar tokios aplinkybėmis mestinas lauk žodis liaudis ir levartotina tauta kad ir kalbininkų raštuose, kaip kad linkęs siūlyti R. Aukštuolis? Tam visai nėra pagrindo. Nežinau kuriose vietose R. Aukštuoliui nepatiko liaudis (suliaudinimas...) mano minėtoje knygoje. Bet kalbininkui neretai naudingas šis terminas pažymėti tam tikroms lietuvių kalbos ypatybėms, sa-kytume, tam tikrai lietuvių kalbos ("lietuvių tautos kalbos") rūšiai. Todėl ir anoje knygelėje buvo patogu atitinkamos vietose nurodyti, kad tokios ir tokios lytys, tokie ir tokie žodžiai vartojami tik bendrinėje šviesuomenės kalboje, o tokie ir tokie — liaudinėje. Pvz. apsalme, ciciliskas (cicilistas), tamabylis yra liaudinės lytys, o psalmė, socialistas, automobilis — šviesuomenės (žr. "Gimtojo žodžio baro-see", psl. 96). Pagal R. A. išieyti, kad as turėjau sakyti, jog abejos lytys yra lietuvių "tautos". Bet tai per maža: pri-

reikus tų dviejų žodžių grupių skirtumus apibūdinti, tenka vienerias lytis nuo kitų kaip atskirti ir joms atitinkamą vardą duoti. Argi čia liaudies vardas nedera? Galima, žinoma, pavartoti (kaip ir aš pats vietomis darau) "paprastųjų, neapšviestųjų žmonių, tarmių" vardus; bet tai dar nereiškia, kad liaudies terminas netinka.

Todėl A. R. teigimas, kad "ir svetimus žodžius galime tik sulietuvinti, o ne suliaudinti", yra šiam reikalui nepagrįstas dalykas, pasakytas neįsigilinus į klausimą. Juk, sakysime, ir automobilis, ir tamabylis yra to paties tarptautinio žodžio (plg. lenk. automobil, vok. Automobil, rus. avtomobil') tam tikras sulietuvinimas, bet nevienodas: pirmasis yra šviesuomenės sulietuvintas, o antrasis — nori nenori — jau liaudinis. Vėl sakau: jei jau vietomis — stilistiniais ar kitais u-remetimais — būtų geriau, galima tą sąvoką ir kitais žodžiais nusakyti, bet jokiū būdu negalima pasitenkinti dalyką ryškinančiu, analizuojančiame straipsnyje dviejų skirtingų reiškiųjų suplakimui vieną.

Taigi ir kalbiniai duomenys rodo, kad žodį liaudis mes, lietuviai, negalime laikyti lygiai reikšmiu tautai, kaip A. R. mėgina teigti.

Bet jau mūsų autorius yra teisingai pastebėjęs tam tikrą nenusakomą liaudies ir tautos žodžių pritaikyme kai kuriuose mūsų posakiuose ar net terminuose. Tiesa, kad sakome tautiniai drabužiai, šokiai, tautosaka, tautodailė (ne *liaudidailė), bet jau — liaudies dainas, dažniausia — liaudies me-nas ir t.t. Matyt, čia tas nenuosakomas atsirado nevienu menai įvairiais asmenimis iš įvairių šaltinių tuos terminus ver-biantis į lietuvių kalbą. Galejo ir šiaip atskiro momento aplinkybės nulemti žodžio pasirinkimą. Tikslų atsakymą tokio termino bei žodžio istoriją. Tačiau bendrai būtų galima sakyti, kad tokios "lietuvių liaudies (ne: tautos) dainos" bus atsi-radusios nusižūrėjus kad ir į lenkų "pieśni ludu litewskiego" (yra tuo vardu ir knyga išleista bene dar XIX a. pačiame gale). Bet jau iš rusų "litovskije narodnye pesni", vok. "lit-tausche Volkslieder" (abiem atvejais ir XIX a. galo knygų pavadinimais) galima buvo versti "lietuvių tautos dainos", bet taip pat buvo galima ir "lietuvių liaudies dainos", nes ypač rusų narod reiškia ir tautą, ir liaudį. Plg. ir angl. folk-song.

Savo tautosaką, atrodo, būsi-me vertęsi daugiau nusižūrėję į vok. Volkskunde (o rusų folklor paimta iš angly folklore); tautinius šokius bene irgi (iš vok. Volkstanz) ypač kad ir angly folk reiškia ir tautą, ir žmones.

Kartais, kaip minėta, atitinkamo žodžio pasirinkimą galėję nulemti tam tikros jo panaudojimo aplinkybės. Pvz. tautiniai (ne: liaudies) drabužiai, šokiai geriausiai tiktai, kada jie neretai teko gretinti su "kitų tautų" drabužiais, šokiais (lenkų, rusų, vokiečių ir t.t.). Arba ir vėl: nors galima kalbėti apie kai kuriuos mūsų daugiau ar mažiau tautiškus rašytojus, bet tokį Strazdelį, Wienožindį neretai vadiname ir liaudies dainiais, nes jų kai kuriuos dainos paplito liaudy, liaudies buvo priimtos kaip savos dainos ir t.t.

Manau, kad iš šitų mano pastabų bus matyti, jog galime ir turime vartoti abu savo žodžius — ir tautą, ir liaudį, tik kiekvieną savo vietoje. Kad dabartinį didžiai sunkiu mūsų tautai daugia, kaip A. R. sako, "reikia daugiau gerbti ir net įskatinti pabrėžti tautinę sąvoką", yra visai kitas, net nebe kalbinis, dalykas, ir prieš jį kėlimą savo vietoje, žinoma, nieko negalima pasakyti.

Detroit, Mich.

Dariaus-Girėno Klubas

Detroito lietuvių Dariaus Girėno klubas turi artimiausiu laiku įsigyti savus namus, kuriuose galėtų įsikurti ir atidaryti lietuvišką užėgavę savo klubo nariaus. Tuo tikslu šių metų rugpjūčio 29 d. sekma-dienį, 1:00 val. po pietų, bus itin svarbus visuotinis klubo narių susirinkimas. Susirinkimas prasidės punktualiai buv-lietuvių namuose, žemulinėje salėje.

Bus svarstoma: namų įsigijimo klausimas (pirktini namai yra jau numatyti), neseniai suruošto minėjimo ir išvažiavimo apyskaitos ir klubo pirm-ninko rinkimai.

Klubu valdyba prašo visus narius į šį svarbų susirinkimą atvykti. Ta pačia proga primena, kad kviečiami ir nauji nariai stoti kluban.

Šioji suma buvo įkišta į alaus butelį ir pagal sutartą ženklą užkasta viename miške netoli Muencheno. Laikraštis reiškia nuomonę, kad tokiu švelniu sprendimu gali būti paskatinta toliau šnipinėti, dėl to bausmės, atsižvelgiant į gyven-tojams gresiantį pavojų, yra per menka. Vak. Vokietijoje, "Volksbote" žinomis, bolševikinį šnipų agentų ir sovietinės sistemos gėnyjų, prisidengusių žurnalistų ir kitais vardais, tiesiog knibžda.

(Bus daugiau)

Pigųjį knygų mėnesį nuo rug-sėjo 1 iki 30 d. paskelbė leidykla Gabija. Per šį mėnesį, knygas išrašant tiesiog iš leidyklos, jos gaunamos su 25% iki 70% nuolaida. Atpigintų knygų sąrašas gaunamas leidykloje, parašius šiuo adresu: Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprasta "Classified" skelbima labai lengva paskelbti NAUJIE-NOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiūsti to-kiu adresu:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois.

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį. Kas nespėja laiško parašyti, skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti HAYmarket 1-6100, pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skel-bimo turinį. NAUJIEŪ tarnauro-jois jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas. Skelbimai turi pasiekti dienraštį prieš 4 val. vakaro, jei norite, kad būtų išspausdinti rytojose NAUJIEŪSE. Šeštadieniais skel-bimai priimami iki 12 val. Sek-madieniais — iki 11 val. ryto.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKŲ

Bręsta streikas skerdyklose

Š. m. rugsėjo 1 d. baigiasi darbininkų unijų darbo sutartys su didžiaisiais mėsos pramonės magnatais: Armour, Wilson, Swift ir kt. kompanijomis. Pirmoji naujus pasiūlymus padarė Armour kompanija. Imdama pavyzdį iš Studebaker kompanijos, ji numato sumažinti darbininkams valandinį atlyginimą 7 centais.

Unija su tuo nesutinka ir ruošiasi pradėti streiką. Anksčiau darbininkai streikuodavo, norėdami gauti didesnį atlyginimą. Gi šįmet padėtis pasikeitė. Rengiamasi streikuoti, kad išlaikytum turimą atlyginimą.

Kitos kompanijos dar tyli, bet tikima, kad jos taip pat paseks

Armour kompanija. Kaip šis reikalas išsispres, parodys ateitis. Kl. B.

Tyrinėja susisiekimą skerdyklose

Union skerdyklose, kurios užima apie 2 kvadratinį mylių plotą ir yra apsuptos Pershing, 49th St., Stewart ir Damen gatvių, miesto susisiekimo departamentas tyrinėja susisiekimo pagerinimo galimybes.

Ivaziuojantiems į tą sritį šoferiams išteikiami atitinkami blankai, kuriuos išvaziuojant reikia gražinti pareigūnams ir kuriuose šoferiai sužymi: pro kuriuos vartus buvo įvaziuota, kokiomis transportacijos priemonėmis įvaziuota, kur sustota, kiek uždelsta ir kt.

Vėliau tų blankų pagalba bus išvesta statistika ir įvykdyti reikiami pertvarkymai susisiekimui palengvinti.

Šios priemonės numatomos panaudoti ir kitose miesto dalyse, kuriose yra didelis susisiekimas.

Laiškas Redakcijai

(Tęsinys iš 5-to pusl.)

lu, ar kam kitam pavesti parašyti straipsnelį "Naujiene". Tai būtų dvasinė parama skęstantiems baloje, už kurią būtų Tamstai didelis aciu.

Nelaimingoji

P. S. Laisvos Lietuvos viename savaitraštyje buvo vedamas skyrius: "Patarkit, kas daryti". Kadangi ir čia yra nelaimingoji žmonių, kurie negali sau padėti, gal ir čia, dienraštyje, ką nors tokio galima būtų įvesti. Gal galėtų žmonės su širdim ir sąžine padėti tiems kenčiantiems nelaimingiesiems, kurie patys sau padėti jau nebegali.

I laiško rašytojos paklausimą, kodėl nebaudžiami vedusieji vyrai ir išteikėjusios moterys, kurie "kasdien lauzo priesaiką, svetimoteraudami?" — tenka atsakyti: juos baudžia, jei teisme būna įrodymas jų nusikaltimas. Tam reikia skundo, liudinių ir taip toliau, kaip ir kitose bylose. Teisingumo organai neužima vyrų ir moterų sekiojimu, bei jų dorovės prižiūrėjimu; ir nebūtų gerai, jei valdžia nuolat kistų savo nosį į privatinį žmonių gyvenimą. Paliestam laiške blogiui pašalinti reikia ieškoti kitokių kelių ir priemonių. Pagelbėti gali ir nusiskundimai spaudoje. Šituo sumetimais laišką įdėjome. — "N." Redakcija.

Lenkas apie lietuvius

Lenkas Charles Chuck norėdamas pagirti lietuvius, sulgino juos su lenkais.

"Chicago Daily Sun Times" žmonių nuomonių skyriuje jis rašo, kad 1940 m. Rusija paverė savo tautą kaimyną Lietuvą. Nors tautai įvyko prieš 14 metų, bet jis sakosi norįs pagirti lietuvius už jų prisirišimą prie religijos, už savo kalbos bei kultūros išlaikymą, už pasišventimą savo kraštui ir už stiprų tikėjimą jo eventualiu išvadavimu.

Gale straipsnelio, kuris turi pavadinimą "Lietuviai" (The Lithuanians) autorius rašo, kad ta prasme lietuviai yra panašūs į savo kaimynus lenkus. Nors jis patys ešas ne lietuvis, o lenkas, bet tikis, kad jo nuomonė apie lietuvius nesanti perdėta.

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

Modern 150 bed Catholic hospital in urban location in Kentucky has unusually attractive vacancies for **PSYCHIATRIC NURSES** for General Staff Duty

Wages higher than Illinois scale.

Applicants must be graduates of accredited schools of nursing and have at least 3 months psychiatric experience and/or 3 months affiliation in psychiatry as students. Good working conditions. Hospitalization. Permanent. Write full details of education and experience to: BOX 4594 — NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Why not work near home. Immediate opening for GRILL MAN, experienced all around man. Day shift. No Sundays or Holidays. Good starting salary — steady work. Contact Mr. John Long VILLAGE GRILL, 405 N. La Grange Road, La Grange Park, Ill. Also openings for WAITRESSES. 5 day week. Good tips. Steady work. Fleetwood 4-1310

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

MAYWOOD
Didelė 3 miegamųjų kambarių rezidencija. 1½ vonios, moderniška virtuvė. Geras susisiekimas. Mažas įmokėjimas. \$16,800. Tuojuo galima užimti. 209 S. 18th Ave. Fillmore 3-3089

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill. Chesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
Prospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
Walbrook 5-5699 (vak).

APIE \$2,000 IMOKETI
netoli 111 ir Pulaski. Naujas 4 kambarių namas, galima padidinti ir 6 kambarius. Kabinėtinė virtuvė, plytelių vonia. Kieto medžio grindys. Alyva arba gazu šildoma. Lotas 65 per 125. 3 bloki mokytka. \$12,900 be rūšio. \$13,900 su rūšiu.
Prescott 9-0872

GLEN ELLYN — Beautiful 7 room home, 2 baths, shower in basement; oil forced air heat. 2nd floor is made into apt. \$75 per month rent. No lease. 1 block from stores, 1 block from transportation, 4 blocks from school, close to churches. Lot 75x185. Heavenly landscaped, 2 Rock Gardens and Patio. 512 Forrest Ave., Glen Ellyn, Ill. Glen Ellyn 2442.

PARDUODAMAS geras 2 aukštų medis namas, 2 butai po 6 kambarius, 2 automobilių garažas. Greitam pardavimui. 4505 So. California Ave. Tel.: Virginia 7-0626

MORINIS pajamų katedžius, 4 ir 3 kambariai. Automatinė šiluma, pastogė, beismontas, 2 karų garažas. Tikrai \$2,500 imokėti. Netoli 25-tos ir Trumbull Ave.

Gražu mūrinis katedžius, 6 dideli kambariai. Čerpių virtuvė ir maudyinė. Karšto vandens šildymas automatiškai gazu; 2 karų garažas. Tuojuo galima užimti. Netoli 26-tos ir Hamilton, \$2,000 imokėti, balansas kaip renda.

26TH ST. REAL ESTATE
3620 West 26th Street
Lawndale 1-3630

1) BRIGHTON PARKE prie biznio gat.: PELNINGAS MID-WEST STORE. Mėnesinė apyvarta virš \$6,000. Pigi nuoma: krautuvė ir butas 4 kambarių su apšildymu \$150 mėn. Parduodama gausiai prekių ir visi geri įrengimai už \$11,000.

2) AUKŠTŲ MGRAS, taverna su visais įrengimais ir viršų patogus butas 6 kamb. Po visu namu rūšys. Garažas, geros pajamos. Kaina \$25,700.

3) AUKŠTŲ MORAS, 4 butai ir 2 gydytojų ofisai. Iplaukos \$430 mėn.

2) ARTI W. 70th ST. IR SO. HALSTED ST., medis 2 aukštų namas: 2 butai, 4 ir 6 kambarių ir taverna su visais įrengimais. Gera apyvarta. Kaina \$16,000.

3) MARQUETTE PARKE arti West-ern ir 67th Ct., didelis gražus 4 butų mūro namas, 2 butai furnišuoti. Po visu namu rūšys. 3 mašinų mūro garažas. Mėnesinės pajamos \$423. Imokėjimas apie \$10,000. Savininkas duos morgiačius.

K. JUKNIS
SHULMISTRAS REALTY CO.
4004 S. Archer Ave. Lafayette 3-6300

BRIDGEPORTE parduodamas gerai veikęs restoranas. Visi nauji geriausias rūšies įrengimai ir baldai. Trijų metų nuomos sutartis. Galima ten pat užimti ir 6 kambarių butą. Kaina tik \$7,000. Turi būti skubiai parduotas dėl savininkės ligos.

Prie 51-os ir Western Ave. 5 butų mūrinis namas. Du po 6, du po 4 ir trijų kambarių butas. Centrinis šildymas, žemi mokesčiai, geros pajamos. Savininkai išvyksta iš Chicago. Kaina \$31,700.

Nelaukite rytojau, bet dar šiandien apžiūrėkite 6 kambarių mūrinį bungalov Marquette Parke. Bus parduotas už sumažintą kainą—\$14,850.

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 W. 51st Street. Prospect 6-7238
Vakarais REpublic 7-7321

AR IESKOTE GERO NAMO PIGIAI?
4 butų kaminis medis namas. Savininkas 4349 So. Hermitage Ave.

Sieglers G A S HEATERS
PATENTED AUTOMATIC

Galite apžiūrėti visų modelių pečius

MŪSŲ ĮRENGIMUS PRIPAŽINS GAS CO. INSPEKCIJA.

Sudėsime visus vamzdžius į jūsų sienas ir duosime Jums

Vienerių metų aptarnavimo garantiją

Apšildymo patarimai veltui

Užeikite, parašykite arba patefonuokite mums apie savo apšildymo problemas. Mūsų patyrę inžinieriai noriai pagelbės Jums praktiškai ir pigiausiai išspręsti Jūsų problemas.

OGDEN STOKER SALES & SERVICE
1314 WEST GRAND AVENUE
Phone: SEeley 3-7112-3
Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

Apvalys Cicero užėigas

Valstybės prokuroras Gutknecht specialioje konferencijoje, kurioje dalyvavo Cicero prezidentas Henry J. Sandusky ir policijos galva Irwin Konovsky, pareiškė, kad kai kuriose Cicero užėigose vyksta nelegalūs lošimai. Jis įvardino tris jų: Royal Cafe, 4815 W. Roosevelt Rd., Chi-Ko Club, 2504 S. Laramie St. ir Aloha Grill, 4807 W. Cermak Rd. Esą, visose tose vietose jo tyrinėtojams buvo pasiūlyti kyšiai.

Nors Cicero pareigūnai nustebo dėl Gutknecht pateiktų reikišinių, bet pareiškė, kad "jie yra galimi" ir pažadėjo kooperuoti su tyrinėtojais.

Užmušė berniuką

Grūdamas žaibo nutrenktas medis, užmušė trijų metų berniuką David Wyane Morris, kuris su kitais vaikais žaidė 316 W. 61st St. namų darže.

Apie 60 pėdų aukščio medis kridamas apgadino tris namus. Kiti vaikai buvo paliesti šakų, bet nenukentėjo.

Br. Simonavičius Chicagoje

Bronius Simonavičius, Providence, Rh. Island, Amerikos Lietuvių Piliiečių Pašalpos Klubo pirmininkas ir aktyvus visuomenės veikėjas, šiomis dienomis su žmona atvyko į Chicago. Simonavičiai yra apsistoję Maywood, pas brolio žentą Thomas Little.

Pasirodo, kad Providence lietuviai stotasi sau naują namą. Lietuvių Klubas turi savo namą, bet jis mažas. Seną namą klubiečiai nustūmė kiton gatvės pusėn, o jo vietoje statys naują, mūrinį, žymiai didesnį. Apskaičiuoja, kad apie metų pabaigą naujas namas jau bus baigtas. Jame bus didelė svetainė susirinkimams ir vakarams ruošti, bus didesnis baras ir daugiau vietos posėdžiams.

Savo laiką Br. Simonavičius vadovavo LAISVĖS chorui Bostone, vertėsi bizniu, o pastaruoju metu taiso muzikos instrumentus. Simonavičius yra erzvilkietis. Chicagoje jis tikisi susitikti su savo krašto žmonėmis.

Už poros dienų Simonavičiai rengiasi išvykti į Vakarų, o vėliau pasuks į Floridą savo senų pažįstamų ir draugų aplankyti. Vakar Simonavičius buvo užėjęs į NAUJIENAS ir pasikalbėjo su pažįstamais.

Dirbtinio apvaisinimo byla

Pirmu kart Illinoisaus valstybėje iškilo byla, kurioje svarbiausią vaidmenį vaidina dirbtinio apvaisinimo atvejas. Trejų su puse metų vaiko Ronald motina Mrs. Arlene Ohlson teigia, kad vaikas gimė iš dirbtinio apvaisinimo ir kad jos atsisakyres vyras Raymond Ohlson nėra jo tėvas.

Žadama pakviesti liudyti daktarą, kuris tą dirbtinį apvaisinimą įvykdė. Jeigu paaiškėtų, kad atvejo tikrumas, tai būtų anuluotos skyrybos, kurios įvyko tarp Mr. ir Mrs. Ohlson 1953 m. ir kurių metu vaikas Ronald buvo laikomas Mr. Ohlson sūnumi.

RETOS PROGOS

2 aukštų mūro namas su beismontu ir garažu. Greta parkavimo skyapas. Antrame aukšte 2 butai, o pirmame taverna ir restoranas. Ypačiai gvy vieta. Prie fabriku. Energingas žmogus per 3 ar 4 metus gali apsigyventi ateitimi.

Prie Western Ave. ir 72-os gatvės 7 kambarių mūro bungalov ir garažas. Šildymas karštu vandeniu. Tik \$13,000.

Wisconsin. 29 akru farma su savo ežeru. 9 kambarių, 5 metų senumo namai. Alinė, parkas, prie vieškelio. Geras biznis, puiki vieta. Tik \$15,000.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR
INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIAI
3133 SO. HALSTED ST.
Namy DAnube 6-2793
Namy YArds 7-6818
Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

BARGENAS — TURI APLEISTI NUOVAIYBE

Mūrinis 2 butų, 5 ir 7 kambariai. Labai gerame stovyje. Alyva karšto vandens šildymas, 1 karo garažas. 1221 So. Tripp. Geriausias pasiūlymas bus priimtas. LAWndale 1-6326.

Bažnyčių atstovai svarsto

Pasaulio Bažnyčių Tarybos suvažiavime Evanstone vis dažniau ir dažniau iškyla vis dar tarptautinės ir socialinės problemos, kurios reikalauja suvažiavimo pasisakymo. Kadangi tarptautinio pobūdžio reikalais ne visi atstovai turi vienodą nuomonę, ir jie reikalauja atidesnių studijų, tai delegatai pasidalino dalygėlį sekcijų, kurios svarstys tik savo srities klausimus.

Tarptautinių reikalų sekcija svarsto 33,000 japonų pasirašytą prašymą, kad atominės bombos nebūtų bandomos Pacifike ir kad jos, iš viso, būtų uždraustos.

Kitas tos sekcijos svarbus klausimas, tai "laisvosios visuomenės sugyvenimas su komunizmu". Reikalavimas, kad sekcija sugyvenimą rekomenduotų, remdamai krikščioniškąja pažirta ir kara, buvo kai kieno pavadintas "appeasementu".

Kiti svarbūs klausimai, kurie turi būti aptarti šiom dienom, tai krikščioniškoji pažirta ir darba, į gimdymų kontrolę ir kt.

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs. Dar ne pilnai apsišvietęs, O NAUJIENŲ tiesos žodis tikrą keiia jiems parodys.

A. B. PETRONIS, IMPORTED BEER DISTRIBUTOR
AND SOFT DRINKS
2 EAST 103rd PLACE Chicago, Illinois Telef.: PULLman 5-9200
IMPORTED FROM ALL OVER THE WORLD

Imported German Beers:

DAB. Dortmund Actien Beer
½ Barrel
12 oz. Bottles
12 oz. Pschorr Brau

CARLSBERG PILSNER, Denmark
HACKERBRAU, Germany
CARTA BLANCA, Mexico
PILSNER URQUELL, Czech
SCHWECHATER, Austria
EKLA EXPORT LAGER, Belgium
THREE TOWNS BEER, Sweden
RINGNES, Norway
ASAHI BEER, Japan
SAN MIGUEL, Philippines
GOLDEN MEAD ALE, England
DREHER BIRRA, Italy
BROOKVALE, Australia
McEWAN'S Scotchale, Scotland

Lowenbrau Beer
12 oz. Bottles
Country Club Malt Liquor
7 oz. Bottles
Cans

Lietuviškas Bravoras pagamino skaniausia alų, pavadintą Gintaras
12 oz. Bottles
Quarts

White Bear Brewing Co.

SILVER BROOK BEVERAGE COMPANY
GINGER ALE — FRESH UP — ROOT BEER — ORANGE — STRAWBERRY — KOLA — CHERRY

Mūsų importuota alų vartoja šios užėigos:

GRUZDIS, 2656 West 69th Street
G. LUKSHON, 26 West 116th Street
A. GALECKAS, 12304 So. Halsted Street
VAL'S TAVERN, 10358 So. Michigan Ave.
A. BELINAS, 122 East 105th Street
VIRBYLA, 1944 Canalport Avenue

VASILAUSKAS, 10737 So. Michigan Ave.
J. KROMELIS, 1745 So. Halsted Street
P. WADE, 1909 So. Halsted Street
A. PAUKŠTYS, 1820 W. 46th Street
C. KUDUKIS, 58 West 117th Street
A. RIMKUS, 114 East 107th Street
ROSEWAY LIQUOR, 10750 So. Michigan Ave.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitai laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—\$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiūsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

POPIEŽIAI IR LIETUVA
KUN. M. VALADKOS
Pati naujausioji lietuviška knyga 246 puslapiai—Kaina \$2.50

Autorius kalba apie tragišką lietuvių tautos likimą, nagrinėja svarbesnius paskutinių šimtmečių įvykius, dokumentuoti nušviečia lietuviams pri-mestą Viduramžių dvasią, lenkų apštalavimą mūsų gimtinėje, reformaciją, ježuitus ir kitus reikalus. Ypatin-gai plačiai paličėta Amerikos lietuvių gyvenimą. Knyga sukruta pas au-torių (1743 No. Sumner Ave., Scranton, Pa.) ir NAUJIENOSE. Knygų platin-tojai gauna nuolaidą. Knyga galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIENOSE, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Nori Nebrangiai Nusipirkti Gerą Automobilį?

NAUJAS 1954 CHRYSLER — \$2485.00 • PLYMOUTH — \$1595.00

300 VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ, NUO \$25.00 IR AUKŠCIAU

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
"U WILL LIKE US"

4030 ARCHER AVENUE Telefonas: Virginia 7-1515